

Kirjallinen kysymys KK 79/2026 vp

Hanna-Leena Mattila kesk

Kirjallinen kysymys jätelain kilpailuvelvollisuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Monessa kunnassa odotetaan pelon sekaisin tuntein jätelain seuraavaa vaihetta. Pelkona on, että jätelakiin sisällytettäisiin kilpailutusvelvollisuus eli käytännössä kielto hoitaa kunnan vastuulle kuuluvia jätteenkuljetustehtäviä kunnan omana toimintana ja kunnan omalla kalustolla.

On täysin mahdollista, että poikkeustilanteissa kilpailutuksilla ei saada jätteenkuljetuksia järjestymään, sillä useissa kunnissa toimii ainoastaan yksi jätteenkuljetusyrittäjä. Suomessa on myös alueita, joilla yksinkertaisesti ei ole jätteenkuljetusten osalta nykyvaatimukset täyttävää, kustannustehokasta, luotettavaa yksityistä tarjontaa.

On ehdottoman tärkeää, että kuntayhtiö voi tarvittaessa järjestää käyttöönsä kaluston ja henkilöstön jätehuollon turvaamiseksi. Palvelujen, erityisesti kriittisten välttämättömyyspalvelujen, kuten jätehuollon, tuotantotavoista päättäminen on kuntien perustuslaillisen itsemääräämisoikeuden ydinaluetta, eikä siitä voi kevein perustein poiketa.

On syytä huomata, että Ruotsissa ja Norjassa on ollut merkittäviä häiriöitä yksityisessä jätteenkuljetusmarkkinassa, mikä on ajanut kunnat tuottamaan palvelun omana työnään.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko hallitus ajamassa kilpailutusvelvollisuutta jätelakiin ja

miten hallitus turvaa luotettavan ja kustannustehokkaan jätteenkuljetuksen kaikille kunnille?

Helsingissä 13.3.2026

Hanna-Leena Mattila kesk